

ΩΚΕΑΝΙΑ (Σίδνεϊ)

ΜΕΡΟΣ Α'

Κείμενο 1

- Βασίλης: Στιγμές σαν κι αυτή νομίζω πως ονειρεύομαι. Το ταξίδι στην Αυστραλία δεν είναι εύκολη υπόθεση. Είναι ταξίδι ζωής.
- Όλγα: Τα καταφέραμε, όμως! **Αν δεν ήμασταν** τόσο αποφασιστικοί **δεν θα κάναμε** τώρα βόλτα με το φέρι στο λιμάνι του Σίδνεϊ με τις εβδομήντα παραλίες και τους αμέτρητους ορμίσκους.
- Βασίλης: Υπέροχη πόλη! Αλλά ακριβή! Βέβαια **δεν θα ήταν** ακριβή **αν δεν ήταν** τόσο όμορφη. Υπάρχει τεράστια ζήτηση για ακίνητα, όχι μόνο στις περιοχές κοντά στο λιμάνι, αλλά και στα προάστια της πόλης, που, σημειωτέον, είναι πάνω από τετρακόσια.
- Όλγα: Πιστεύω ότι η πόλη **δεν θα είχε** την ίδια γοητεία **αν δεν συμβίωναν** περίπου διακόσιες εθνότητες! Θυμάσαι προχτές στα δυτικά προάστια την εικόνα που έδινε η ασιατική κοινότητα; Ασιατικά μαγαζιά με βότανα, φαγητό στο πόδι, κινέζικες επιγραφές, βιετναμέζικα και καμποτζιανά εστιατόρια.
- Βασίλης: Όλγα, κοίτα! Περνάμε κάτω από τη γέφυρα! Είναι εκθαμβωτική! Διαβάζω στον τουριστικό οδηγό ότι έχει άνοιγμα 503 μέτρα ενώ η κορυφή του τόξου είναι 134 μέτρα. Στις ώρες αιχμής περνούν ως και 15.000 αυτοκίνητα. Διαθέτει οχτώ λωρίδες κυκλοφορίας, διπλή σιδηροδρομική γραμμή, πεζόδρομο και δρόμο για ποδήλατα.
- Όλγα: **Αν θέλουμε** λίγη περιπέτεια, **μπορούμε να αναρριχηθούμε** ως το παρατηρητήριο του Νότιου Πυλώνα. Η θέα είναι πανοραμική και θα έχουμε όλη την πόλη στα πόδια μας.

- Βασίλης: Δεν αφήνουμε τα σκαρφαλώματα να πάμε στους Βοτανικούς Κήπους για πικνίκ και χαλάρωση;
- Όλγα: Μα δεν θα πάμε αύριο στους Κήπους;
- Βασίλης: **Αν δεν έχεις** αντίρρηση για αύριο **προτείνω** επίσκεψη στην Όπερα και στο Ενωδρείο.
- Όλγα: Καμία αντίρρηση. Αν και νομίζω ότι η Όπερα είναι πιο εντυπωσιακή εξωτερικά παρά στο εσωτερικό της. Να, δες! Περνάμε από μπροστά της. Οι στέγες της θυμίζουν πανιά που τα φουσκώνει ο άνεμος...

Λεξιλόγιο κειμένου 1

- ζήτηση: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής (η ζήτηση)
- ακίνητα: ουσιαστικό, γένους ουδετέρου, πληθυντικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (το ακίνητο)
- σημειωτέον: έκφραση
- συμβίωσαν: ρήμα, γ' πληθυντικού προσώπου, οριστικής έγκλισης, χρόνου παρατατικού, ενεργητικής φωνής (συμβιώνω)
- εθνότητες: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής (η εθνότητα)
- εκθαμβωτική: επίθετο, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής (εκθαμβωτικός, -ή-ό)
- ώρες αιχμής: έκφραση
- να αναρριχηθούμε: ρήμα, α' πληθυντικού προσώπου, υποτακτικής έγκλισης, χρόνου αορίστου, μεσοπαθητικής φωνής (αναρριχώμαι)
- παρατηρητήριο: ουσιαστικό, γένους ουδετέρου, ενικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (το παρατηρητήριο)
- σκαρφαλώματα: ουσιαστικό, γένους ουδετέρου, πληθυντικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (το σκαρφάλωμα)

Επεξεργασία κειμένου 1**Σωστό ή Λάθος;**

1. Η Όλγα και ο Βασίλης κατάφεραν να ταξιδέψουν ως την Αυστραλία, γιατί είναι αποφασιστικοί.
2. Στο Σίδνεϊ η γη είναι περιζήτητη προκειμένου να χτιστούν ακίνητα.
3. Η κοινωνία του Σίδνεϊ δεν είναι πολυπολιτισμική.
4. Απαγορεύεται αυστηρά η αναρρίχηση στη γέφυρα του Σίδνεϊ.
5. Σύμφωνα με την Όλγα, το κτήριο της Όπερας δεν είναι εξίσου εντυπωσιακό απ' έξω και από μέσα.

Λεξιλογική άσκηση για το κείμενο 1**Επίλεξε το σωστό.**

1. Το στην πλαγιά του βουνού αποδείχτηκε πως δεν ήταν καθόλου εύκολη υπόθεση.

α. σκαρφάλωμα	β. σκάρωμα	γ. πλάγιασμα
---------------	------------	--------------
2. παρακολουθούσαν τη συμπεριφορά των πουλιών.

α. Από την παρατηρητικότητα	β. Από το παρατηρητήριο	γ. Από την παρατήρηση
-----------------------------	-------------------------	-----------------------
3. Η αύξηση του εισοδήματος των μισθωτών θα ενισχύσει

α. τη ζήτηση	β. τη ζητιανιά	γ. το ζήτημα
--------------	----------------	--------------
4. Διαθέτει πολλά, σπίτια, οικόπεδα, κτήματα.

α. ζητήματα	β. κινητά	γ. ακίνητα
-------------	-----------	------------
5. Κάθε έχει δικαίωμα να ιδρύσει ενιαίο, ανεξάρτητο κράτος.

α. εθνοσυνέλευση	β. εθνότητα	γ. εθνοφρουρά
------------------	-------------	---------------

Κείμενο 2

Οι πρώτοι Έλληνες έφτασαν στο Σίδνεϊ κατά το πρώτο μισό του 19^{ου} αιώνα, αλλά και αργότερα, μετά τη Μικρασιατική καταστροφή. Από το 1950 μετανάστευσαν στην Αυστραλία πολιτικοί πρόσφυγες και έμποροι τεχνοκράτες. Αλλά και τα επόμενα χρόνια πολλές χιλιάδες Έλληνες συνέρευσαν στην αχανή ήπειρο. Σήμερα ο αριθμός των ομογενών υπολογίζεται γύρω στις 600.000. Γενικά οι Έλληνες της Αυστραλίας διατηρούν την ταυτότητά τους και κατέχουν υψηλές θέσεις στο διοικητικό και πολιτικό πεδίο.

Το 1913 εκδόθηκε στη Μελβούρνη η «Αυστραλία», η πρώτη ελληνική εφημερίδα. Από τότε εκδόθηκαν και αρκετές άλλες, όπως ο «Πανελλήνιος Κήρυξ», ο «Φάρος», το «Φως», καθώς και το περιοδικό «Οικογένεια».

Η ίδρυση Ελληνικών Κοινοτήτων δεν ήταν εύκολη υπόθεση, κυρίως λόγω ενός σοβινιστικού κλίματος, αλλά και της οργανωτικής αδυναμίας των Ελλήνων. Η εκπαιδευτική δραστηριότητα των Κοινοτήτων κρίνεται ελλιπής και ανεπαρκής, τουλάχιστον τα πρώτα χρόνια. Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια λειτουργούν Ελληνικά Ημερήσια Σχολεία με δίγλωσσα προγράμματα, που αναφέρονται στην προσχολική αγωγή, αλλά και την πρωτοβάθμια και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Φορείς των ημερήσιων δίγλωσσων σχολείων είναι η ελληνική ορθόδοξη Εκκλησία ή οι Ελληνικές Κοινότητες, χωρίς να ασκούν ιδιαίτερα έντονο διοικητικό έλεγχο στα σχολεία.

Στα σχολεία αυτά, που είναι αναγνωρισμένα από την αυστραλιανή κυβέρνηση και είναι αμιγώς ελληνικά ή εθνοτικώς μικτά, μαθητές και γονείς υποχρεούνται να καταβάλλουν διδάκτρα. Οι εκπαιδευτικοί διδάσκουν το μάθημα των Ελληνικών και των Θρησκευτικών και είναι κυρίως Ελληνοαυστραλοί. Υπάρχουν βέβαια και εκπαιδευτικοί αποσπασμένοι από την Ελλάδα. Αυτοί διδάσκουν κυρίως σε απογευματινά ή Σαββατιανά τμήματα.

Λεξιλόγιο κειμένου 2

- μετανάστευσαν: ρήμα, γ' πληθυντικού προσώπου, οριστικής έγκλισης, χρόνου αορίστου, ενεργητικής φωνής (μεταναστεύω)
- πρόσφυγες: ουσιαστικό, γένους αρσενικού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής (ο πρόσφυγας)
- τεχνοκράτες: ουσιαστικό, γένους αρσενικού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής (ο τεχνοκράτης)
- συνέρευσαν: ρήμα, γ' πληθυντικού προσώπου, οριστικής έγκλισης, χρόνου αορίστου, ενεργητικής φωνής (συρρέω)
- αχανή: επίθετο, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (αχανής, -ής-ές)

- ομογενών: ουσιαστικοποιημένο επίθετο, γένους αρσενικού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης γενικής (ο/η ομογενής)
- σοβινιστικού: επίθετο, γένους ουδετέρου, ενικού αριθμού, πτώσης γενικής (σοβινιστικός, -ή-ό)
- ελλιπής: επίθετο, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής (ελλιπής, -ής-ές)
- ανεπαρκής: επίθετο, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής (ανεπαρκής, -ής-ές)
- φορείς: ουσιαστικό, γένους αρσενικού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής (ο φορέας)
- αμιγώς: τροπικό επίρρημα
- εθνοτικώς: τροπικό επίρρημα
- να καταβάλλουν: ρήμα, γ' πληθυντικού προσώπου, υποτακτικής έγκλισης, χρόνου ενεστώτα, ενεργητικής φωνής (καταβάλλω)
- αποσπασμένοι: μετοχή, γένους αρσενικού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής, μεσοπαθητικού παρακειμένου, του ρήματος αποσπώμαι (αποσπασμένος, -η-ο)

Επεξεργασία κειμένου 2

Σωστό ή Λάθος;

1. Από το 1950 και μετά αρχίζει η μετανάστευση των Ελλήνων στην Αυστραλία.
2. Στην Αυστραλία κυκλοφορούν αρκετές ελληνικές εφημερίδες.
3. Οι Έλληνες ομογενείς συνάντησαν δυσκολίες ως προς την οργάνωσή τους στη νέα τους πατρίδα.
4. Υπεύθυνες για τη λειτουργία των Ημερήσιων σχολείων είναι η Εκκλησία και οι Ελληνικές Κοινότητες.
5. Η φοίτηση στα Ημερήσια σχολεία είναι δωρεάν.

Λεξιλογική άσκηση για το κείμενο 2

Συμπλήρωσε τα κενά με τις λέξεις της παρένθεσης.

(ελλιπείς, ανεπαρκής, ομογενή, αχανείς, αμιγές)

1. Από το αεροπλάνο μπορούσαμε να δούμε τις πεδιάδες του Καναδά.
2. Η πληροφορία που μας έδωσε ήταν αβάσιμη και
3. Μας παρουσίασαν καταλόγους, τους οποίους έπρεπε να συμπληρώσουμε.
4. Οι αρχαίοι Έλληνες έλεγαν: Ουδέν κακόν καλού.
5. Το νοσοκομείο χτίστηκε με δωρεά ενός πλούσιου

Κείμενο 3 - Πολιτισμός

Η νότια Αυστραλία ονομάζεται και *Πολιτεία των Γιορτών*. Αυτό δεν είναι τυχαίο αφού η περιοχή είναι πασίγνωστη για τα πανηγύρια της, τις παρελάσεις, το πρωτοποριακό θέατρο, τα κινηματογραφικά αφιερώματα και κάθε είδους εκδηλώσεις, που λαμβάνουν χώρα σε διάφορες χρονικές περιόδους μέσα στο έτος.

Αν θέλετε να γευτείτε το καταπληκτικό κρασί της περιοχής και να διασκεδάσετε με την ψυχή σας, **επισκεφθείτε** την κοιλάδα Μπαρόσα το Πάσχα. Τότε γιορτάζεται η Γιορτή του Κρασιού, ενώ τον μήνα Οκτώβρη στην ίδια κοιλάδα διεξάγεται το Μουσικό Φεστιβάλ Μπαρόσα.

Αν σας αρέσουν οι ιπποδρομίες, **να παρευρεθείτε** στο Πασχαλινό Καρναβάλι Ιπποδρομιών του Όκμπανκ, που είναι η μεγαλύτερη Ιπποδρομία. **Αν βέβαια αντιπαθείτε** τις ιπποδρομίες και **βρεθείτε** τυχαία ή αναγκαστικά στον χώρο όπου πραγματοποιούνται, **μπορείτε** απλώς να κάνετε ένα πικνίκ και... να αποχωρήσετε διακριτικά.

Αν πάλι **είστε λάτρεις** της αξεπέραστης γοητείας του παρωχημένου, **μην χάσετε** τη μοναδική ευκαιρία να παρακολουθήσετε ζωντανά το μεγαλύτερο ράλι-αντίκα στο νότιο ημισφαίριο. Συμμετέχει πολύς κόσμος από την Αυστραλία και το εξωτερικό.

Συμμετοχές από την Ελλάδα και το εξωτερικό συγκεντρώνει στην Αδελαΐδα και η Εβδομάδα των Συγγραφέων. Με την ευκαιρία αυτή παρουσιάζονται νέα βιβλία, διαβάζονται κείμενα και πραγματοποιούνται ενδιαφέρουσες συζητήσεις.

Επεξεργασία κειμένου 3

Σωστό ή λάθος;

1. Στη νότια Αυστραλία πραγματοποιούνται ποικίλες εκδηλώσεις σε διάφορες ημερομηνίες μέσα στον χρόνο.
2. Στο κείμενο αναφέρονται πέντε από αυτές τις εκδηλώσεις.
3. Αν σας αρέσουν τα άλογα, μπορείτε να τα απολαύσετε να καλπάζουν στην κοιλάδα Μπαρόσα.
4. Οι Ιπποδρομίες είναι ένα θέαμα, που πρέπει να παρακολουθούν υποχρεωτικά όλοι οι Αυστραλοί υπήκοοι.
5. Για την ενημέρωσή σας σε θέματα βιβλιογραφίας, θα πρέπει να βρεθείτε για μία εβδομάδα στην Αδελαΐδα.

ΜΕΡΟΣ Β΄**Γραμματική****1. Θεωρία****Υποθετικές προτάσεις**

Υποθετικές λέγονται οι δευτερεύουσες προτάσεις που περιέχουν την προϋπόθεση (τον όρο), που πρέπει να ισχύει, για να γίνει αυτό που δηλώνει η κύρια πρόταση. Εισάγονται με τον υποθετικό σύνδεσμο αν (εάν) ή με τους συνδέσμους σαν, άμα, να (να μην), όταν αυτοί έχουν υποθετική σημασία. Έχουν άρνηση δε(ν).

Παραδείγματα:

Αν πας στο χωριό, θα περάσεις ωραία.

Αν πάτε στη Ρώμη, να επισκεφτείτε οπωσδήποτε τον Άγιο Πέτρο.

Εάν χάσεις τη μάχη, δεν θα χάσεις τον πόλεμο.

Αν ήμουν πλούσιος, θα έκανα όλες τις επιθυμίες μου πραγματικότητα.

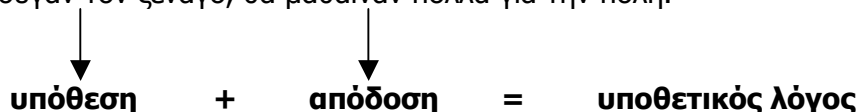
Σαν χάσει ο άνθρωπος την τιμή του, καταστρέφεται η ζωή του.

Άμα βιάζεσαι, κάνεις λάθη.

Να μην το έβλεπα ο ίδιος, δεν θα το πίστευα.

Η υποθετική πρόταση λέγεται και **υπόθεση** και η κύρια πρόταση, που προσδιορίζεται από αυτήν, **απόδοση**. Υπόθεση και απόδοση μαζί αποτελούν τον **υποθετικό λόγο**:

Αν άκουγαν τον ξεναγό, θα μάθαιναν πολλά για την πόλη.

Παρατηρήσεις στους υποθετικούς λόγους

1. Για να εκφραστεί εντονότερα μια υπόθεση, αντί για υποθετική πρόταση μπορεί να έχουμε ευθεία ερώτηση:

Παράδειγμα: **Έχεις μάτια;** τα βλέπεις όλα.

2. Δύο ή περισσότερες υποθετικές προτάσεις με αντίθετο περιεχόμενο μπορεί να προσδιορίζουν την ίδια πρόταση και να συνδέονται μεταξύ τους

α) είτε με διαχωριστικούς συνδέσμους χωρίς υποθετικό σύνδεσμο

β) είτε με το και, και με υποθετικό σύνδεσμο:

Παράδειγμα: **Είτε** το θέλεις **είτε** δεν το θέλεις, αυτό θα γίνει.

Κι αν περνάς **κι αν** δεν περνάς, τα παπούτσια σου χαλάς.

3. Συχνά από έναν υποθετικό λόγο λείπει η υπόθεση ή η απόδοση, γιατί εννοείται από τα συμφραζόμενα ή μπορεί να αντικατασταθεί από μια λέξη, που υπάρχει στη φράση. Επίσης, κάποτε παραλείπεται η απόδοση, και η υπόθεση, που μένει, παίρνει την έννοια θερμής ευχής και ισοδυναμεί με κύρια πρόταση.

Παράδειγμα: Να προσέχεις, μόνο **έτσι** θα μάθεις γράμματα.

(παραλείπεται η υπόθεση -αν προσέχεις- που την αντικαθιστά η λέξη «έτσι»).

Αύριο θα πάμε εκδρομή, **εκτός** αν βρέχει.
(παραλείπεται η απόδοση -δεν θα πάμε- που την αντικαθιστά η λέξη «εκτός»).

Αν γνώριζε!

(λείπει η απόδοση, και η υπόθεση που υπάρχει παίρνει την έννοια θερμής ευχής και ισοδυναμεί με κύρια πρόταση. Ολοκληρωμένος ο υποθετικός λόγος: Αν το γνώριζε, θα έμενε έκπληκτος).

4. Πολλές φορές προτάσεις που εισάγονται με αν δεν είναι υποθέσεις και δεν υπάρχει πραγματικός υποθετικός λόγος. Με αυτές εκφράζεται πιο παραστατικά:

α) παρομοίωση: Από τότε, **αν τον είδες εσύ**, τον είδα κι εγώ.
(=όσο τον είδες εσύ άλλο τόσο τον είδα κι εγώ)

β) έντονη αντίθεση: **Αν εσύ είσαι έξυπνος**, εγώ είμαι ευφυΐα.
(= εσύ είσαι έξυπνος, εγώ όμως είμαι ευφυΐα)

γ) αιτία: Δεν απελπίστηκε **αν δεν τα κατάφερε** με την πρώτη φορά.
(= επειδή δεν τα κατάφερε)

δ) αποτέλεσμα: **Αν έχει τώρα μια καλή δουλειά**, αιτία είναι οι γνωριμίες της γυναίκας του.
(= οι γνωριμίες της γυναίκας του είναι η αιτία ώστε να έχει τώρα καλή δουλειά)

ε) ανάπτυξη του αόριστου νοήματος μιας αντωνυμίας ουδέτερου γένους. Η υπόθεση τότε ισοδυναμεί με ειδική πρόταση με άρθρο:

Αν είμαι σήμερα κάτι, το χρωστώ σ' αυτόν.
(= το ότι είμαι σήμερα κάτι το χρωστώ σ' αυτόν)

στ) απειλή (συνήθως χωρίς την απόδοση):

Αν σε πιάσω...

5. Ο αν μπορεί επίσης:

α) να εκφράζει ευχή με παρατατικό οριστικής:
Αχ, αν το ήξερα πιο πριν! (= μακάρι να το ήξερα...)

β) να εισάγει πλάγια ερωτηματική πρόταση:
Ρώτησέ τον αν πήγε σήμερα σχολείο.

2. Ασκήσεις

1. Διάλεξε την κατάλληλη απάντηση για να συμπληρώσεις τις υποθετικές προτάσεις.

1. Αν (δουλέψεις / δούλευες) εντατικά, θα προοδεύσεις.
2. Αν (μιλήσω / μιλώ), θα της προκαλέσω κακό.
3. Θα το μετανιώσεις, αν δεν (προσέξεις / πρόσεχες).
4. (Θα ξυπνώ / Θα ξυπνήσω) πτώμα, αν δεν ξαπλώσω αμέσως.
5. Αν δεν κάνεις ό,τι σου λέω, θα σε (δέρνω / δειρώ)!

2. Διάλεξε την κατάλληλη απάντηση για να συμπληρώσεις τις υποθετικές προτάσεις.

1. Αν (πηγαίνεις / πήγαινες) στην Αυστραλία, θα γινόσουν πλούσιος.
2. Αν (διαβάσεις / διάβαζες) αρκετά, θα περάσεις τις εξετάσεις.
3. (Θα ταξιδέψω / Θα ταξιδευσω) με κάποιον άλλο, αν δεν ερχόσουν εσύ.
4. Δεν (θα πετάξω / θα πετούσα) ως την Ωκεανία, αν δεν περίμενα ότι θα πάρω τις πληροφορίες που χρειάζομαι.
5. Αν (έρθετε / ερχόσαστε) στην Ωκεανία, θα γοητευτείτε.

3. Σωστό ή Λάθος;

1. Αν είχα ειδοποιηθεί, θα πάρω αυτό το τρένο.
2. Θα είχα χτίσει μεγαλύτερο σπίτι, αν είχα κερδίσει το λαχείο.
3. Δε θα είχα παντρευτεί τόσο νέα, αν τον γνώριζα καλύτερα.
4. Αν είχανε μάθει τα νέα εγκαίρως, θα είχαν γλιτώσει την ταλαιπωρία.
5. Αν δεν είχες χάσει το λεωφορείο, δε θα ειδωθούμε.

4. Σύνδεσε τις προτάσεις για να σχηματίσεις σωστούς υποθετικούς λόγους.

1. Αν προχωρούσες λίγο πιο γρήγορα,	α' δεν θα φτάναμε εκεί νωρίτερα από τη Δευτέρα.
2. Αν είχα ταξιδέψει περισσότερες φορές στην Ελλάδα,	β' θα μπορούσες να εγγραφείς σε υψηλότερο επίπεδο.
3. Αν δεν είχαμε <u>αναρριχηθεί</u> με τέτοιο ρίσκο,	γ' δεν θα είχαμε φτάσει ποτέ στην κορυφή.
4. Αν η Αθήνα δεν είχε οργανώσει τους Ολυμπιακούς Αγώνες 2004,	δ' θα είχα μάθει τα ελληνικά πολύ καλύτερα.
5. Αν ξεκινούσαμε σήμερα για τη Νέα Ζηλανδία,	ε' η Ελλάδα θα είχε χάσει μια μοναδική ευκαιρία.

5. Συμπλήρωσε τα κενά με τον κατάλληλο χρόνο των ρημάτων.

δουλεύω (εσύ)	περιμένω	ξέρω	έχω	διαβάζω
---------------	----------	------	-----	---------

1. Αν βρω χρόνο,το βιβλίο σου.
2. Αν δεν δουλειά, θα έβλεπα την ταινία.
3. Αν κέρδιζα το λαχείο, δεν
4. Αν ότι θα χιόνιζε, δεν θα είχα βγει από το σπίτι.
5. Αν με στη στάση, δεν θα έχανες το δρόμο

6. Σύνδεσε τις προτάσεις με τον κατάλληλο τύπο των ρημάτων, για να σχηματίσεις σωστούς υποθετικούς λόγους.

1. Αν (βρίσκω, εμείς) κάποια χρήματα,	α' πάρε ό,τι θέλεις από το ψυγείο.
2. Αν (πεινάω, εσύ),	β' θα τους προλάβετε.
3. Αν (αισθάνομαι, εσύ) κουρασμένος,	γ' θα σε δανείσουμε.
4. Αν (χτυπάω) το κουδούνι,	δ' μην ανοίξεις.
5. Αν (έρχομαι, εσείς) νωρίς,	ε' να πας κατευθείαν για ύπνο.

ΜΕΡΟΣ Γ΄

Παιχνιδόλεξα

1. Σταυρόλεξο

Συμπλήρωσε τα κενά με τον σωστό τύπο των λέξεων στην παρένθεση.

- Μπορείς να αυτό το έγγραφο, σε παρακαλώ; (κοιτάζω)
- Αν σήμερα μιλώ τρεις ξένες γλώσσες, το στη μητέρα μου, η οποία πάντα έλεγε ότι οι ξένες γλώσσες είναι πλούτος. (χρωστώ)
- Αύριο θα πάμε βόλτα στο βουνό, εκτός αν έχει (χιονίζει)
- Αν δεν είχε τη μητέρα της, αυτή θα ανησυχούσε πολύ. (ειδοποιώ)
- Αν ήξερα ότι θα επισκεφτείτε τη Θεσσαλονίκη, θα είχαμε (ορίζω) κάποιο ραντεβού για να γνωριστούμε καλύτερα.

										5					
			3				2								
	4														
1															

2. Κρεμάλα

- Πληθυσμός που έχει τα χαρακτηριστικά του έθνους, αλλά δεν αναγνωρίζεται ως αυτοτελής οντότητα.
- Πληρώνω μια οφειλή ή ένα συμφωνημένο ποσό χρημάτων.
- Αυτός που ανήκει στο ίδιο γένος με κάποιον άλλο ή έχει τις ίδιες ιδιότητες.

- Ε _ _ _ _ _
- Κ _ _ _ _ _
- Ο _ _ _ _ _

3. Παζλ

- Τα ακίνητα στο Σίδνεϊ είναι ακριβά, επειδή
 - η πόλη έχει εβδομήντα παραλίες.
 - υπάρχει μεγάλη ζήτηση.
 - έχει πολλούς μετανάστες.
- Στο Σίδνεϊ συμβιώνουν
 - διακόσιες εθνότητες.

- β. λίγο λιγότερες από τριακόσιες εθνότητες.
- γ. πεντακόσιες τρεις εθνότητες.
- 3. Η πρώτη ελληνική εφημερίδα εκδόθηκε
 - α. στο Σίδνεϊ.
 - β. στη Μελβούρνη.
 - γ. στην Καμπέρα.
- 4. Σήμερα στην Αυστραλία ζουν
 - α. 100.000 Έλληνες.
 - β. 1.000.000 Έλληνες.
 - γ. 600.000 Έλληνες.
- 5. Το Πάσχα, στην κοιλάδα Μπαρόσα γιορτάζουν
 - α. το Καρναβάλι.
 - β. το Μουσικό Φεστιβάλ.
 - γ. τη Γιορτή του Κρασιού.

4. **Λαγός και Χελώνα**

Σχηματίστε τον άλλο αριθμό των ουσιαστικών:

- του ακινήτου:
- την εθνότητα:
- το παρατηρητήριο:
- τη ζητιανιά:
- της εθνοσυνέλευσης:
- του πρόσφυγα:
- τον φορέα:
- του καημού:

5. **Γραφομηχανή**

αμιγώς, ζήτηση, διεξάγομαι, αβάσιμος, αποσπασμένος, σοβινιστικός, ακίνητα, σημειωτέον, καταβάλλω, εκθαμβωτικός, εθνότητα, ομογενής, μεταναστεύω, σκαρφαλώματα, ανεπαρκής, παρατηρητήριο, ελλιπή πρωτοποριακός, κοιλάδα, παρωχημένος

6. Ποίημα

Άκουσε και συμπλήρωσε.

YARA YARA

Ν. Καββαδίας

Καθώς φύλαγε βάρδια ο κάβος.
Σε σπίτι μέσα, ξέχασες προχτές το φυλαχτό.
Γελάς, μα εγώ σε πούλησα στο Rio για δυο centavos
κι απέ σε ξαναγόρασα ακριβά στη Βηρυτό.

Με πορφυρό στα χείλη μου κοχύλι σε προστάζω.
Στο χέρι το γεράκι σου και τα σκυλιά λυτά.
Απάνωθέ μου σκούπισε τη θάλασσα που στάζω
και μάθε με να περπατώ πάνω στη γη σωστά.

Κούκο φορούσες μικρός και κολαρίνα.
Ναυτάκι του γλυκού νερού.
Σε πιάνει - μην το πεις αλλού - σα γάτα η λαμαρίνα
και σε σαστίζει ξαφνικό προβέτζο του καιρού.

Το κύμα πάρε του φιδιού και δώσ' μου ένα μαντίλι.
Εγώ, - και σ' έγδυσα μπροστά στο γέρο Τισιανό.
Βίρα, Κεφαλονίτισσα, και μάινα το καντήλι.
Σε λόφο γιαπωνέζικο κοιμάται το στερνό.

Σου πήρ' από τη Νάπολη μια ψεύτικη καμέα
κι ένα κοράλλι ξέθωρο μαζί.
Πίσω απ' το φριγκορίφικο στην άδεια προκουμαία
έβενος, -..... της φωτιάς, στο βάθος κρεμεζί.

Φώτα του Melbourne. Βαρετά κυλάει ο Yara Yara
ανάμεσα σε πελώρια και βουβά,
φέρνοντας προς το πέλαγος, χωρίς να δίνει δυάρα,
του κοριτσιού το φίλημα, που στοίχισε ακριβά.

Γερά την ανεμόσκαλα. Καφέ για τον πιλότο.
Λακίζετε, αλυσόδετοι του στεριανού καημού.
Και σένα, που σε κέρδισα μιανής νυχτιάς σε λότο,
σμίγεις και πας με τον καπνό του γκρίζου ποταμού.

Μια βάρκα θέλω, ποταμέ, να ρίξω από χαρτόνι,
όπως αυτές που παίζουνε στις όχθες μαθητές.
Σκοτώνει, πες μου, ο χωρισμός; -....., δε σκοτώνει.
Ποιος είπε φούντο; Ψέματα. Δε φτάσαμε ποτές,

ΜΕΡΟΣ Δ '**Λεξικό Ενότητας**

- ζήτηση η: γενική εκδήλωση αγοραστικού ενδιαφέροντος για την απόκτηση (με αγορά) αγαθού
Στις αρχές του καλοκαιριού αυξάνεται η ζήτηση σε μηχανήματα κλιματισμού.

η ζήτηση	οι ζητήσεις
της ζήτησης	των ζητήσεων
τη ζήτηση	τις ζητήσεις
- ζήτηση	- ζητήσεις

- ακίνητο το: το έδαφος και τα συστατικά του μέρη (π.χ. τα διάφορα κτίσματα) ως περιουσιακά στοιχεία
Είχε στην κατοχή του τρία ακίνητα και δύο πολυτελή αυτοκίνητα.

το ακίνητο	τα ακίνητα
του ακινήτου	των ακινήτων
το ακίνητο	τα ακίνητα
- ακίνητο	- ακίνητα

- σημειωτέο(ν): πρέπει να σημειωθεί, πρέπει να ληφθεί υπόψη
Σημειωτέον ότι κανείς δεν είναι ικανοποιημένος από τα νέα μέτρα.

- συμβιώνω: ζω στον ίδιο χώρο με κάποιον άλλον
(συμβιώνω, συμβίωνα, συμβίωσα, θα συμβιώνω, θα συμβιώσω, έχω συμβιώσει, είχα συμβιώσει, θα έχω συμβιώσει)
Οι λαοί της περιοχής συμβιώνουν αρμονικά εδώ και 300 χρόνια.

- εθνότητα η: το σύνολο των μελών μιας εθνικής ομάδας ή μιας πολιτισμικά διακριτής ομάδας μέσα στο ίδιο έθνος
Τα προβλήματα των εθνοτήτων στην περιοχή των Βαλκανίων γνωρίζουν στις μέρες μας καινούργια ένταση.

η εθνότητα	οι εθνότητες
της εθνότητας	των εθνοτήτων
την εθνότητα	τις εθνότητες
- εθνότητα	- εθνοότητες

- εκθαμβωτικός, -ή, -ό: αυτός που θαμπώνει τα μάτια με την ακτινοβολία του, που εντυπωσιάζει
Πρόκειται για ένα άγαλμα εκθαμβωτικής ομορφιάς, που χρονολογείται στην εποχή της Αναγέννησης.

εκθαμβωτικός	εκθαμβωτική	εκθαμβωτικό
εκθαμβωτικού	εκθαμβωτικής	εκθαμβωτικού
εκθαμβωτικό	εκθαμβωτική	εκθαμβωτικό

εκθαμβωτικέ	εκθαμβωτική	εκθαμβωτικό
εκθαμβωτικοί	εκθαμβωτικές	εκθαμβωτικά
εκθαμβωτικών	εκθαμβωτικών	εκθαμβωτικών
εκθαμβωτικούς	εκθαμβωτικές	εκθαμβωτικά
εκθαμβωτικοί	εκθαμβωτικές	εκθαμβωτικά

- ώρα αιχμής η: η ώρα κατά την οποία παρατηρείται κορύφωση της κυκλοφοριακής κίνησης ή της κίνησης πελατών στα καταστήματα
Υπολογίζεται ότι τις ώρες αιχμής ο αριθμός των αυτοκινήτων που περνούν από τη γέφυρα διπλασιάζεται.

- αναρριχώμαι: ανεβαίνω έρποντας, χρησιμοποιώντας χέρια και πόδια, σκαρφαλώνω
(αναρριχώμαι, αναρριχώμουν, αναρριχήθηκα, θα αναρριχώμαι, θα αναρριχηθώ, έχω αναρριχηθεί, είχα αναρριχηθεί, θα έχω αναρριχηθεί)
Η πλαγιά του βουνού ήταν τόσο απότομη που κανείς δεν τολμούσε να αναρριχηθεί πάνω της.

- παρατηρητήριο το: φυσική ή ειδικά διαμορφωμένη θέση από την οποία γίνεται παρατήρηση (προσεκτική και συστηματική παρακολούθηση) με ειδικά όργανα, π.χ. κιάλια, τηλεσκόπια
Από το παρατηρητήριό του παρακολουθούσε κάθε πρωί τη συμπεριφορά των πουλιών.

το παρατηρητήριο	τα παρατηρητήρια
του παρατηρητηρίου	των παρατηρητηρίων
το παρατηρητήριο	τα παρατηρητήρια
- παρατηρητήριο	- παρατηρητήρια

- σκαρφάλωμα το: το ανέβασμα σε ψηλό και δυσπρόσιτο μέρος, με ταυτόχρονη χρήση χεριών και ποδιών
Το σκαρφάλωμα αποδείχτηκε εξαιρετικά δύσκολο, ακόμα και για εμάς που ήμασταν αρκετά γυμνασμένοι.

το σκαρφάλωμα	τα σκαρφαλώματα
του σκαρφαλώματος	των σκαρφαλωμάτων
το σκαρφάλωμα	τα σκαρφαλώματα
- σκαρφάλωμα	- σκαρφαλώματα

- σκάρωμα το: η ναυπήγηση νέου πλοίου, η επινόηση μιας καινούριας ιδέας και η αρχή της εφαρμογής της
Με τα σκαρώματά τους κατάφεραν ώστε κανείς να μην τους εμπιστεύεται.

το σκάρωμα	τα σκαρώματα
του σκαρώματος	των σκαρωμάτων
το σκάρωμα	τα σκαρώματα
- σκάρωμα	- σκαρώματα

- πλάγιασμα το: το ξάπλωμα στο κρεβάτι για ξεκούραση ή για ύπνο
Έβλεπες καθαρά το πλάγιασμα των δέντρων από το δυνατό αέρα.

το πλάγιασμα	τα πλαγιάσματα
του πλαγιάσματος	των πλαγιασμάτων
το πλάγιασμα	τα πλαγιάσματα
- πλάγιασμα	- πλαγιάσματα

- ζητιανιά η: η πράξη του να ζητιανεύει κανείς, η κατάσταση του να ζει ζητιανεύοντας, δηλαδή ζητώντας χρήματα από τους άλλους
Η ζητιανιά για αυτούς είναι τρόπος ζωής.

η ζητιανιά	οι ζητιανιές
της ζητιανιάς	των ζητιανιών
τη ζητιανιά	τις ζητιανιές
- ζητιανιά	- ζητιανιές

- εθνοσυνέλευση η: συνέλευση (συγκέντρωση με συγκεκριμένα θέματα συζήτησης) των αντιπροσώπων ενός έθνους, η οποία αντιπροσωπεύει τη θέληση του λαού
Το θέμα του νέου συντάγματος θα συζητηθεί στην Γ' Εθνοσυνέλευση.

η εθνοσυνέλευση	οι εθνοσυνελεύσεις
της εθνοσυνέλευσης (εθνοσυνελεύσεως)	των εθνοσυνελεύσεων
την εθνοσυνέλευση	τις εθνοσυνελεύσεις
- εθνοσυνέλευση	- εθνοσυνελεύσεις

- εθνοφρουρά η: ένοπλη δύναμη του έθνους ή οργάνωση πολιτών που φέρουν όπλα, η οποία δημιουργείται σε έκτακτες περιστάσεις για την τήρηση της τάξης, εθνοφυλακή
Πήρε το παλιό κυνηγητικό του όπλο και ζήτησε να ενταχθεί στην εθνοφρουρά.

η εθνοφρουρά	οι εθνοφρουρές
της εθνοφρουράς	των εθνοφρουρών
την εθνοφρουρά	τις εθνοφρουρές
- εθνοφρουρά	- εθνοφρουρές

- μεταναστεύω: εγκαταλείπω την πατρίδα μου ή γενικότερα τον τόπο διαμονής μου, για να εγκατασταθώ για μεγάλο χρονικό διάστημα ή μόνιμα σε άλλη πόλη ή χώρα
(μεταναστεύω, μετανάστευα, μετανάστευσα, θα μεταναστεύω, θα μεταναστεύσω, έχω μεταναστεύσει, είχα μεταναστεύσει, θα έχω μεταναστεύσει)
Αποφάσισαν να μεταναστεύσουν στη Γερμανία, αναζητώντας καλύτερη τύχη.

- πρόσφυγας ο: το πρόσωπο που αναγκάζεται να φύγει από τον τόπο διαμονής του ή την πατρίδα του, κυρίως για να αποφύγει διωγμούς από την επίσημη εξουσία
Στη χώρα αυτή βρίσκονται ακόμα χιλιάδες πρόσφυγες, που κατέφυγαν εκεί εξαιτίας του εμφύλιου πολέμου.

ο πρόσφυγας του πρόσφυγα τον πρόσφυγα - πρόσφυγα	οι πρόσφυγες των προσφύγων τους πρόσφυγες - πρόσφυγες
---	--

- τεχνοκράτης ο: ανώτερος διοικητικός υπάλληλος, ειδικός επιστήμονας ή πολιτικός, ο οποίος ενεργεί με βάση τις οικονομικές συνθήκες και απαιτήσεις βάζοντας σε δεύτερη μοίρα τον ανθρώπινο παράγοντα
Ήταν ένας ψυχρός τεχνοκράτης, αλλά η τακτική που ακολούθησε είχε πολύ καλά αποτελέσματα για τη χώρα.

ο τεχνοκράτης του τεχνοκράτη τον τεχνοκράτη - τεχνοκράτη	οι τεχνοκράτες των τεχνοκρατών τους τεχνοκράτες - τεχνοκράτες
---	--

- συρρέω: συγκεντρώνομαι μαζί με μεγάλο αριθμό άλλων (συρρέω, συνέρεια, συνέρεια, θα συρρέω, θα συρρεύσω, έχω συρρεύσει, είχα συρρεύσει, θα έχω συρρεύσει)

Μεγάλα πλήθη συνέρεισαν στον λόγο που έβγαλε πριν από τις εκλογές.

- αχανής, -ής, -ές: αυτός που απλώνεται σε απέραντη έκταση
Καθόταν και κοίταζε ανέκφραστη το αχανές πέλαγος.

αχανής αχανούς αχανή αχανή	αχανής αχανούς αχανή αχανή	αχανές αχανούς αχανές αχανές
-------------------------------------	-------------------------------------	---------------------------------------

αχανείς αχανών αχανείς αχανείς	αχανείς αχανών αχανείς αχανείς	αχανή αχανών αχανή αχανή
---	---	-----------------------------------

- ομογενής ο/η: αυτός που κατάγεται από το ίδιο γένος, την ίδια φυλή με κάποιον άλλον/ πρόσωπο ελληνικής καταγωγής που έχει εγκατασταθεί οριστικά και μακροχρόνια ή έχει γεννηθεί σε χώρα του εξωτερικού
Πολλοί ομογενείς από την αμερικανική ήπειρο και την Αυστραλία περνούν κάθε χρόνο τις διακοπές τους στην Ελλάδα.

ο ομογενής του ομογενούς τον ομογενή - ομογενή	η ομογενής της ομογενούς την ομογενή - ομογενή	το ομογενές τους ομογενούς το ομογενές - ομογενές
---	---	--

οι ομογενείς των ομογενών	οι ομογενείς των ομογενών	τα ομογενή των ομογενών
------------------------------	------------------------------	----------------------------

τους ομογενείς - ομογενείς	τους ομογενείς - ομογενείς	τα ομογενή - ομογενή
-------------------------------	-------------------------------	-------------------------

- σοβινιστικός, -ή, -ό: αυτός που σχετίζεται ή χαρακτηρίζει τον σοβινισμό, δηλαδή τον τυφλό εθνικισμό, που εξυψώνει φανατικά κάθε εθνικό στοιχείο και περιφρονεί και απορρίπτει τα αντίστοιχα εθνικά στοιχεία άλλων λαών
Αυτές οι απόψεις είναι σοβινιστικές και θα προκαλέσουν σίγουρα την οργισμένη αντίδραση των γειτονικών λαών.

σοβινιστικός σοβινιστικού σοβινιστικό σοβινιστικέ	σοβινιστική σοβινιστικής σοβινιστική σοβινιστική	σοβινιστικό σοβινιστικού σοβινιστικό σοβινιστικό
σοβινιστικοί σοβινιστικών σοβινιστικούς σοβινιστικοί	σοβινιστικές σοβινιστικών σοβινιστικές σοβινιστικές	σοβινιστικά σοβινιστικών σοβινιστικά σοβινιστικά

- ελλιπής, -ής, -ές: αυτός που παρουσιάζει ελλείψεις, που υστερεί, ο ανεπαρκής, ο ατελής
Τα στοιχεία που είχαμε ήταν ελλιπή και δεν μπορούσαν να μας βοηθήσουν ιδιαίτερα στην ανακάλυψη του δολοφόνου.

ελλιπής ελλιπούς ελλιπή ελλιπή	ελλιπής ελλιπούς ελλιπή ελλιπή	ελλιπές ελλιπούς ελλιπές ελλιπές
ελλιπείς ελλιπών ελλιπείς ελλιπείς	ελλιπείς ελλιπών ελλιπείς ελλιπείς	ελλιπή ελλιπών ελλιπή ελλιπή

- ανεπαρκής, -ής, -ές: αυτός που είναι λιγότερος από ό,τι απαιτείται, αυτός που δεν μπορεί να ανταποκριθεί στον σκοπό για τον οποίο προορίζεται
Ο αριθμός των δωματίων είναι ανεπαρκής για να καλύψει τις τουριστικές ανάγκες του καλοκαιριού.

ανεπαρκής ανεπαρκούς ανεπαρκή ανεπαρκή	ανεπαρκής ανεπαρκούς ανεπαρκή ανεπαρκή	ανεπαρκές ανεπαρκούς ανεπαρκές ανεπαρκές
ανεπαρκείς ανεπαρκών ανεπαρκείς ανεπαρκείς	ανεπαρκείς ανεπαρκών ανεπαρκείς ανεπαρκείς	ανεπαρκή ανεπαρκών ανεπαρκή ανεπαρκή

- φορέας ο: διοικητικό όργανο, υπηρεσία ή οργανισμός που έχει την ευθύνη για την πραγματοποίηση συγκεκριμένων στόχων ή την εφαρμογή προγραμμάτων
Ποιος είναι ο αρμόδιος φορέας για τα ολοήμερα σχολεία;

ο φορέας	οι φορείς
του φορέα	των φορέων
τον φορέα	τους φορείς
- φορέα	- φορείς

- αμιγώς: χωρίς να έχει αναμειχθεί (ανακατωθεί) με άλλο υλικό, χωρίς προσμείξεις ή ξένα σώματα
Η περιοχή δεν κατοικείται από αμιγώς ελληνικό πληθυσμό.

- εθνοτικώς: σχετικά με μια εθνότητα, συνήθως μειονοτική, σε έναν ευρύτερο χώρο έθνους – κράτους
Υπήρχαν σχολεία εθνοτικώς ελληνικά, στα οποία μπορούσαν να πάνε τα παιδιά της ελληνικής μειονότητας μόνο, αλλά και σχολεία εθνοτικώς μεικτά, στα οποία μπορούσαν να πάνε παιδιά από όλες τις μειονοτικές ομάδες.

- καταβάλλω: (για χρήματα) πληρώνω, καταθέτω
(καταβάλλω, κατέβαλλα, κατέβαλα, θα καταβάλλω, θα καταβάλω, έχω καταβάλει, είχα καταβάλει, θα έχω καταβάλει)
Ο φόρος που θα καταβάλετε είναι ανάλογος με το εισόδημά σας.

- αποσπασμένος, -η, -ο: (για υπαλλήλους) κάποιος που έχει μεταφερθεί από την οργανική του θέση και έχει τοποθετηθεί προσωρινά σε άλλη θέση
Ήταν αποσπασμένος για δύο χρόνια στη Λήμνο, για να είναι κοντά στη γυναίκα του που έκανε εκεί το αγροτικό της ως γιατρός.

αποσπασμένος	αποσπασμένη	αποσπασμένο
αποσπασμένου	αποσπασμένης	αποσπασμένου
αποσπασμένο	αποσπασμένη	αποσπασμένο
αποσπασμένε	αποσπασμένη	αποσπασμένο

αποσπασμένοι	αποσπασμένες	αποσπασμένα
αποσπασμένων	αποσπασμένων	αποσπασμένων
αποσπασμένους	αποσπασμένες	αποσπασμένα
αποσπασμένοι	αποσπασμένες	αποσπασμένα

- αβάσιμος, -η, -ο: αυτός που δεν είναι βάσιμος, ο αστήρικτος, ο αδικαιολόγητος
Οι φόβοί σας είναι αβάσιμοι, καθώς δεν υπάρχει κανένα ανησυχητικό στοιχείο.

αβάσιμος	αβάσιμη	αβάσιμο
αβάσιμου	αβάσιμης	αβάσιμου
αβάσιμο	αβάσιμη	αβάσιμο
αβάσιμε	αβάσιμη	αβάσιμο

αβάσιμοι	αβάσιμες	αβάσιμα
αβάσιμων	αβάσιμων	αβάσιμων
αβάσιμους	αβάσιμες	αβάσιμα
αβάσιμοι	αβάσιμες	αβάσιμα

- πρωτοποριακός, -ή, -ό: αυτός που σχετίζεται με την πρωτοπορία, προοδευτικός, νεωτεριστικός, που προηγείται της εποχής του
Οι ιδέες του είναι συχνά πρωτοποριακές και φανερώνουν ένα πνεύμα ανήσυχο που οι άλλοι δεν μπορούν εύκολα να παρακολουθήσουν.

πρωτοποριακός	πρωτοποριακή	πρωτοποριακό
πρωτοποριακού	πρωτοποριακής	πρωτοποριακού
πρωτοποριακό	πρωτοποριακή	πρωτοποριακό
πρωτοποριακέ	πρωτοποριακή	πρωτοποριακό
πρωτοποριακοί	πρωτοποριακές	πρωτοποριακά
πρωτοποριακών	πρωτοποριακών	πρωτοποριακών
πρωτοποριακούς	πρωτοποριακές	πρωτοποριακά
πρωτοποριακοί	πρωτοποριακές	πρωτοποριακά

- λαμβάνω χώρα: συντελούμαι, γίνομαι
Η συνάντηση κορυφής θα λάβει χώρα στο παλιό κάστρο των ιπποτών.
- κοιλάδα η: το κοίλωμα (βαθούλωμα) εδάφους που περικλείεται από βουνά ή υψώματα και σχηματίστηκε από τη διάβρωση του νερού.
Στο βάθος της κοιλάδας κυλούσε αργά ο μεγάλος ποταμός σχηματίζοντας μια καταπράσινη ζώνη.

η κοιλάδα	οι κοιλάδες
της κοιλάδας	των κοιλάδων
την κοιλάδα	τις κοιλάδες
- κοιλάδα	- κοιλάδες

- διεξάγομαι: γίνομαι, βρίσκομαι σε εξέλιξη
(διεξάγομαι, διεξαγόμευ, διεξήχθη, θα διεξάγομαι, θα διεξαχθώ, έχω διεξαχθεί, είχα διεξαχθεί, θα έχω διεξαχθεί)
Η κίνηση στους δρόμους διεξάγεται με μεγάλη δυσκολία.
- παρωχημένος, -η, -ο: αυτός που έχει ξεπεραστεί, που έχει παρέλθει ή που δεν είναι μοντέρνος
Με τέτοιες παρωχημένες αντιλήψεις μάς γυρίζεις εκατό χρόνια πίσω!

παρωχημένος	παρωχημένη	παρωχημένο
παρωχημένου	παρωχημένης	παρωχημένου
παρωχημένο	παρωχημένη	παρωχημένο
παρωχημένε	παρωχημένη	παρωχημένο

παρωχημένοι παρωχημένων παρωχημένου παρωχημένοι	παρωχημένες παρωχημένων παρωχημένες παρωχημένες	παρωχημένα παρωχημένων παρωχημένα παρωχημένα
--	--	---

- κάβος ο: έκταση στεριάς που προεξέχει μέσα στη θάλασσα, απόκρημνο και μεγάλο σε ύψος ακρωτήριο
Μόλις διαλύθηκε η ομίχλη, φάνηκε μπροστά τους σε όλο του το μεγαλείο ο Κάβος του Φονιά.

ο κάβος του κάβου τον κάβο - κάβε	οι κάβοι των κάβων τους κάβους - κάβοι
--	---

- πορφυρός, -ή, -ό: αυτός που έχει το βαθυκόκκινο χρώμα της πορφύρας (μαλάκιο, που εκκρίνει βαθυκόκκινη ουσία η οποία χρησιμοποιούνταν στην αρχαιότητα ως βαφή)
Έβγαλε από την ντουλάπα ένα πανέμορφο πορφυρό βελούδινο ύφασμα και του το έδωσε αμίλητη.

πορφυρός πορφυρού πορφυρό πορφυρέ	πορφυρή πορφυρής πορφυρή πορφυρή	πορφυρό πορφυρού πορφυρό πορφυρό
πορφυροί πορφυρών πορφυρούς πορφυροί	πορφυρές πορφυρών πορφυρές πορφυρές	πορφυρά πορφυρών πορφυρά πορφυρά

- κούκος ο: είδος μάλλινου σκούφου
Στο κεφάλι του φορούσε έναν παλιό κόκκινο κούκο.

ο κούκος του κούκου τον κούκο - κούκε	οι κούκοι των κούκων τους κούκους - κούκοι
--	---

- κολαρίνα η: μεγάλος κολλαριστός άσπρος γιακάς
Η μπλούζα του ήταν ναυτική και είχε μια μεγάλη κάτασπρη κολαρίνα.

η κολαρίνα της κολαρίνας την κολαρίνα - κολαρίνα	οι κολαρίνες των - τις κολαρίνες - κολαρίνες
---	---

- του γλυκού νερού: για κάποιον ή κάτι που δεν αξίζει την ιδιότητα που έχει

Ήταν καπετάνιος του γλυκού νερού, που δεν είχε κυβερνήσει ποτέ του ούτε βάρκα από χαρτί.

- βίρα: (ναυτικό πρόσταγμα) τράβα! σήκωσε!
Βίρα τις άγκυρες, για να φύγουμε!
- μάινα: (ναυτικό πρόσταγμα) χαλάρωσε, κατέβασε (τα πανιά)!
Μάινα κι αράξαμε!
- καντήλι το: μικρή λυχνία που καίει με λάδι (συνήθως μπροστά στις εικόνες των αγίων και στους τάφους των νεκρών)
Κάθε μέρα πήγαινε στο νεκροταφείο και άναβε το καντήλι του παππού.

το καντήλι	τα καντήλια
του καντηλιού	των καντηλιών
το καντήλι	τα καντήλια
- καντήλι	- καντήλια

- έβενος ο/η: σκληρό, ανθεκτικό, μελανού χρώματος ξύλο, από τροπικά δέντρα της Αφρικής και της Ασίας, το στιλπνό μαύρο χρώμα
Τα μαλλιά του ήταν μαύρα σαν τον έβενο.

ο/η έβενος	οι έβενοι
του/της εβένου	των εβένων
τον/την έβενο	τους/ τις εβένους
- έβενε	- έβενοι

- πελώριος, -α, -ο: αυτός που έχει πολύ μεγάλο μέγεθος, τεράστιες διαστάσεις
Μπροστά μας υψωνόταν ένα πελώριο βουνό με την κορυφή του κρυμμένη μέσα σε σύννεφα.

πελώριος	πελώρια	πελώριο
πελώριου	πελώριας	πελώριου
πελώριο	πελώρια	πελώριο
πελώριε	πελώρια	πελώριο
πελώριοι	πελώριες	πελώρια
πελώριων	πελώριων	πελώριων
πελώριους	πελώριες	πελώρια
πελώριοι	πελώριες	πελώρια

- βουβός, -ή, -ό: αυτός που δεν μιλά, που μένει σιωπηλός
Έμειναν βουβοί μπροστά στο μέγεθος της καταστροφής.

βουβός	βουβή	βουβό
βουβού	βουβής	βουβού
βουβό	βουβή	βουβό
βουβέ	βουβή	βουβό

βουβοί	βουβές	βουβά
βουβών	βουβών	βουβών
βουβούς	βουβές	βουβά
βουβοί	βουβές	βουβά

- δεν δίνω дуάρα: δεν με απασχολεί τίποτε, αδιαφορώ πλήρως
Δεν δίνω дуάρα αν έχεις δίκιο ή άδικο. Σε βαρέθηκα πια!
- λακίζω: δείχνω δειλία, απομακρύνομαι τρέχοντας από το φόβο μου
(λακίζω, λάκιζα, λάκισα, θα λακίζω, θα λακίσω, έχω λακίσει, είχα λακίσει, θα έχω λακίσει)
Ήταν όλο μεγάλα λόγια, αλλά, μόλις είδε τους εχθρούς, λάκισε.
- καημός ο: η βαθιά λαχτάρα, η έντονη και βασανιστική επιθυμία που συνήθως μένει απραγματοποίητη
Είναι βαρύς και αβάσταχτος ο καημός της ξενιτιάς.

ο καημός	οι καημοί
του καημού	των καημών
τον καημό	τους καημούς
- καημέ	- καημοί
- σμίγω: συναντιέμαι με κάποιον, ενώνομαι, συμπίπτω στο ίδιο σημείο
(σμίγω, έσμιγα, έσμιξα, θα σμίγω, θα σμιξω, έχω σμίξει, είχα σμίξει, θα έχω σμίξει)
Σε αυτό το σημείο σμίγουν ο ποταμός και η θάλασσα.

ΜΕΡΟΣ Ε΄**Τεστ αυτοαξιολόγησης****1. Συμπλήρωσε τις προτάσεις με τις λέξεις της παρένθεσης στον σωστό τύπο.**

- α. Αν δεν μου είχε (συμπαραστέκομαι), θα είχα χαθεί.
- β. Αν πηγαίναμε με τα πόδια, δεν θα είχαμε (προφταίνω).
- γ. Αν μου το είχες (λέω), θα ερχόμουν.
- δ. Αν δεν είχε τόσα οικογενειακά προβλήματα, θα (χαμογελώ, αυτή) περισσότερο.
- ε. Αν ήσουν λουλούδι, ποιο λουλούδι (θέλω, εσύ) να είσαι;

2. Συμπλήρωσε τις προτάσεις με τις λέξεις της παρένθεσης στον σωστό τύπο.

- α. Αν (σταματώ) η βροχή, θα πάω μια βόλτα.
- β. Ποιο όνομα (διαλέγω, εσύ) αν άλλαζες το δικό σου;
- γ. Δεν θα είχε να φάει αν δεν (δουλεύω, αυτή) σε δύο δουλειές.
- δ. Αν αργήσεις και δεν μας τηλεφωνήσεις, (ανησυχώ, εμείς) πολύ.
- ε. Αν με είχε (χρειάζεται), θα με είχε καλέσει.

3. Συμπλήρωσε τις προτάσεις με τις λέξεις της παρένθεσης στον σωστό τύπο.

- α. Αν με (ακούω, αυτές) τώρα, τι θα έλεγαν;
- β. Αν ήταν η ζήλια ψώρα (γεμίζω), όλη η χώρα.
- γ. Καλύτερα να του το πείτε αν δεν (ενδιαφέρομαι, εσείς) γι' αυτόν.
- δ. Αν είχες σημειώσει τον αριθμό του τηλεφώνου του, δεν (ψάχνω, εσύ) τώρα να τον βρεις.
- ε. Αν δεν προσέξεις όταν καθαρίζεις πατάτες, πάλι (κόβομαι, εσύ).

